

Architect: Nili Omry

Ladies First

סאת: שרית חביב, מעצבת ואדריכלית פנים
צילומים: אלעד טוג, זאב ביי - שגב צילום

ראיון עם נילי עמרי, אדריכלית, ועם לקוחתה, בביתה שבשרון. ראיון שמתחיל בבית רחב זוויות ראייה ונוף, שמשתרע בלי גבול וממשיך במניפסט לאישה של המאה הזו. זו המחפשת בתנועה מתמדת אחר הדרך

Ladies First

Architect: Nili Omry

no.
30

הדלת לדרך על האדמה ועל השביל המוליך אל חולקה רחבת ידיים, נטועה בנוף אינסופי נושק לשמיים פתוחים, ושתי נשים יפות, בוקרות מודרניות, חמושות במגפיים וביינס וכלבה אחת רצות לקראתי לחבק אותי אל בית שיושב בתוך כל זה, אני מתרגשת. האחת היא בילי עמרי, אדריכלית נאה, הקמטים, המשקל והניל הם חלק

אסוף למגפיים שלא שמים לכם לבוך ולהיכן שאני מניחה עצמי לנשום ניקיון של אחרי גשם, סערה, שמש חורפית קרה ומרחבים של כפר. היום הולכות ומתמעטות הניחות, אני האחרת מתכרבלת פנימה, מבכרת בית, מעטפת שתגן עליי מן העולם, מאבדת דרכי בקלות ככבישים הממוספרים בכחול ואדום, נתמכת במערכת לווייטת שמאבדת אחיזה עקב ענן מקרי. ועדיין, כשאני פותחת את

אני יוצאת את העיר אל הספר, מזינה GPS שמו של יישוב לא מוכר, כבישים צפופים ועמסוסים של צהרי יום, רדיו מדווח על פקקים, מנסה להריגה את מזגם של הממחרים בשיר בעל מלודיה רכה. פעם אהבתי לנהוג החוצה, הייתי שועטת וכבשת, לחצת על דושת המנו הנהומת, מתעלמת מהאספלט, מתרחקת מנשי הבניינים והפיח לרוק רחוק ופרוע. עשבו ופרחי בר, קמין מברזל ועצים שנאספו לבצירה, כינס

Ladies First

Architect: Nili Omry

מהוויה שלי, אני חונגת אותם". ענלי חשוקים דקים ומדולם מקשטים שיער שחור אסוף ברישול ועיניים ירוקות שמחות. היא מתהלכת בבית בטבעיות של יודעת סודותיהם של הקירות, פתחת וסוגרת דלתות חבויות, מדליקה ומכבה כקוסמת אורות מפתיים שקועים ברצפה, בחרים ובקורות. "תאורה, כמו ריהוט, צריך שתהיה פונקציונלית לאפשר לראות, נסתר ונעלמת לאפשר להפתיע וליצר אווירה, לעמעם, לשיחה שקטה בין חברים, למעברים, לשטיפת רצפה, תקרה, ליצירת דרמה בלילות. נוף חיצוני ישתתף בחיפית העיצוב לעינים רחוקות".

האחרת, היא זו שבבית מתגוררת, ולפעמים נדמה שהוא מתגורר בה, סביבה, דרכה. היא רק נדמית קטנה, שיערה מוקפץ סביבה כשהיא מדברת ועיניה החומות בוערות באנרגיה שלא מתכלה. היא גם שמאית מקרקעין וגם עורכת דין. "חינוך פרסי, לעמוד בפני עצמי, להגיע להישגים ולא להיתמך בכך הזוגי. וגם אמא לארבעה ילדים."

no.
32

Ladies First

Architect: Nili Omry

"ההתמזגות של הפרטים האלה לכדי התגשה טובה ונוחה, בלי צורך לשים את האצבע על דבר אחד או אחר"

במשרד, אישה אחת בין 30 אדריכלים נכבדים ושתי מזכירות, ועוד ישראלית נאבקות על מקומה בימים ומצירות כלילות, "ציור פינורטיבי משולב אדריכלות יד חופשית, צבעים נועזים ואקוורלי". כשהמלחמה הצליחה, והיא מצאה עצמה מתכננת שדה תעופה, בית חולים, קניונים, חזרה לארץ. ארבע שנים אחרי חזרה שוב לארצה, הפעם למנטון, למשרד עצמאי, עיצוב פנים עד לרוזולוציה של ידיות, פנטהאוזים בסארק אבני, בשדרה השישית, שימור. ואז שוב, "הבנות הודיעו שאו שחוזרים והן מתניסות או שנשכח מזה והן ילמדו בקולני".

היסטוריה ארוכה. יולי: "מאוד. פעמיים נסענו, פעמיים חזרנו, הרבה התחלות חדשות, הרבה התנקויות, החלטות פיזיות, חסרות

עם כל ילד עשיתי תואר. לא מלא, עם ילדה ראשונה בני 22. כל הריון אני מתחילה בזה שאני רוצה ללכת לקורס טיס, משתמעת לחכות ללידה וכינתיים נרשמת לתואר אחר, על הקרקע". היא עדיין לומדת, בתה הקטנה מנישה לה תוך כדי הראיון מחברת משובצת, בזריות היא משרבטת בה תריכלים מסובכים, שברים וחיבורים וחיסורים ומכפלות, מתנצלת, "עכשיו בחינות", ומבקשת מהבן להסביר לקטנה מהו מכה משוחף.

לילי סיפור דומה. בחודש רביעי להריון, בסוף לימודי תואר ראשון, עזבה את הארץ לארצה לתואר שני, שם, שלושה שבועות לפני הלידה, בדמה היה לרופא שהוא שומע דופק שני. מצאה עצמה עם תאומות, עובדת

Ladies First

Architect: Nili Omry

"כל הריון אני מתחילה כזה שאני חצה ללכת לקורס טיס, משתכנעת לחכות ללידה ובנותיים נרשמת לתואר אחר, על הקרקע"

צחקתי, הייתי מאושרת".
בהיב: "ואני עכשיו, סוף סוף, עושה קורס טיס".
אני מקשיבה להן, רואה בהן מעצמי, אישה שרצתה להספיק הכל, רואה את הדמיון בין שתיהן, את החיבור המתבקש.
המפגש בינין מרגיש הכרחי כמעט. בהיב: "המפגש היה מהיר, החיבור היה מייד. נפגשנו בבית שלה, שכניו במגרש צר וארוך עם קווי בניין בעייתיים, ובפנים, כאילו כלום, בכלל לא הרגשתי את מנבלות המגרש. זו החוכמה שלה כאדריכלית וזה מה ששבה את ליבי".

ונתוני המגרש כאן, הפוכים?

נילי: "נתוני המגרש כאן הם חלומי הרטוב של כל אדריכל. 55 מטרים רוחב החזית - 2000 מטרים אורך. הטופוגרפיה השתפלה מכיוון צפון

אחריות אם תשאלו אותי. נסענו מנותקים מהמציאות, לראות עולם, ללמוד, חזרנו מנותקים מהמציאות, כשהיה כבר נוח, חזרנו לטאן בלי דירה, בלי עבודה. ואחרי ארבע שנים טוב, המשרד תיקק ואני עובתי. למרות הכל, אם תשאלו אם הייתי עושה הכל שוב - בוודאי, אני לא מצטערת על כלום בחיי".

בעלת הבית ("בהיב"): "בס אני לא חשבתי. כשאת צעירה, את לא חושבת שמהו יכול לקרות לך, רק לאחרים. אתמול לפני השינה, שאלתי את בעלי מה הוא רוצה ליום ההולדת 50, והוא ענה שהוא רוצה שנתחנן שוב, שהוא לא מצטער על זה, לא מצטער על כלום, שהיה עושה הכל שוב".

נילי: "הירמון המחד לא קיים אצלי, גם עכשיו, לפני שנה צנחתי צניחה חופשית. משהו דפוק אצלי. לא מוחדת.

no.
36

Ladies First

Architect: Nili Omry

"החלום שלי היה משק משלו על נחלה, בית קרקע ללא מפלסים, נטוי בשקט לנוף פתוח של פרדסים

הבית שטוח, בעמודים ובקורות השרים המובילים אליו, בסקייליטים המכניסים את השמיים הפתוחים פינמה, את אור היום הנקי, יוצרים ממעד מדוד ומרווח של צעדים בטוחים בין חלקיו השונים. אם תוסיף ללכת כינות לקורות, תמצא עצמך באגף הפרטי, ואם תמשיך עוד קצת, תצא את הבית בשביל המקורה בדרך לבית ההורים הסמוך, תיעצר במיבוי מעוגל יפהפה, שצמחייתו המשתרבת החלה דרכה המהוססת מעלה.

וכמו שהמעברים והחלקים הציבוריים מרגישים חוץ, אוויר, אור ומרחב, כך החדרים הפרטיים מרגישים אינטימיות, פרטיות, חיבוק של פנים. אתה סוגר את דלת החדר הנסתרת בתוך הקיר, ומרגיש מחוץ למתרחש מחוץ לכתלי. אפילו כדלי החדרים חוזרים על עצמם בריתמוס קבוע, ריבועים ריבועים, תורמים לתחושת הסדר והרוגע. צבעוניות לבנה

לזרם. שלושה מטרים גובה." בהיב: "החלום שלי היה משק משלו, על נחלה, בית קרקע ללא מפלסים, נטוע בשקט לנוף פתוח של חממות ומרדסים. כדי לעשות את הבית נבנה, הבאנו מעל 500 משאיות במטרה להרים את גובה השטח, לבצע את הבינון, האבן, הדק, המדרגות שמובילות למגרשי הטניס שנטרו בגובה ההשתלפות המקורית. ניצלנו את זכויות הבניה במלואן."

נילי: "כיליתי לא מעט זמן עם הטופוגרפיה הקיימת, כדי להבין מה רואים מכל נקודה, להחליט איפה ואיך למקם את הבית. פרשנו את הבית כך שמיד כשנכנסים אליו, ומכל נקודה בתוכו, רואים את החוץ, את היבנה ואת המרחב."

זהו נכון, כשמתהלכים בתוך הבית עולה תחושה של הליכה לקראת משהו חדש, של דזימה קלילה וברורה מחונקנת היטב. יש משהו נעים בהיות

no.
38

"אתמול לפני השינה, שאלתי את בעלי
מה הוא רוצה ליוסן ההולדת 50, והוא
ענה שהוא רוצה שנתחנן שוב, שהוא
לא מצטער על זה, לא מצטער על
כלום, שהיה עושה הכל שוב"

היא אותה התחושה. החוכמה בעיני
היא לא הפרטים הקטנים אלא
ההתמזות של הפרטים האלה לכדי
הרגשה טובה ונוחה, בלי צורך לשים
את האצבע על דבר אחד או אחר.

בה"ב: "זה מה שאני מרגישה כאן".
יש בבית חללים עם עוצמה וגובה לצד
חללים פרטיים ואינטימיים.

נילי: "עוצמה יש בחול הסלון ופינת
האוכל הנכונה, שבהתחלה תוכנן גם
עם חלון במלוא הגובה".

בה"ב: "המטבח הוא יותר פרטי ולצידו
פינת המשפחה הפרטית, זה הדבר
היחיד שהתעקשתי עליו, לא רציתי

מטבח פתוח, ולא שמנת, אלא עץ.
בבית שממנו באתי, בית חום

ואהבה, כמו עץ. שילבתי סביבו צבעים
בהירים, בשיש, בחיפוי הזכוכית".
נילי: "אכל הוא עדיין לב הבית, ואינו
מטבח סגור, והעץ אינו זר לבית, הוא

מבהיקה, לצד שמנת בהירה בוילונות
ובאריחים, ועץ אלון מגוון כהה ומסיבי
במטבח, כפינת האוכל, ובכרצפת

החדרים, ונביעות קלות של צבעים
אחרים, שחור או אתני בשטיחים, ורוד
או כחול בחדרי הילדים, ממשכים את

תחושת הסדר והעקביות של דיירי.
כשאנחנו יוצאות אל הינה הרחבה,
מציצות בספא המפתה שכמעט נדמה

כאילו הוא לא אמיתי, ויושבות על
כסאות הראטון, לשוחח אל מול הנוף
המרגיע. די ברור למה יש כאן הכל

בדיוק, למה אין צורך ביותר.
תגדירו בית.
נילי: "מה שעושה לבן אדם טוב, מקנה

לו תחושת ביטחון, מזכיר לו
אסוציאטיבית דברים, מקשר בינו לבין

החוץ, מעניק לו שקט ושלווה, שלא
ירגיש צורך לנסוע לצימר בצמון או
בדרום. הוא יכול להיות צנוע, התחושה

no.
40

Ladies First

Architect: Nili Omry

"לא יכולתי! יש לנו מכונית
משותפת שאובד נכד בבדיחה,
גם ככה הרבית נבנה עם
כאב, אובדן בן משפחה קרוב
מול מציאות יומיומית שמחייבת
להמשיך, לצמצם את נוכחות השכול.
שתיקה, שלוש חודרי שינה, כשלכל בת יש
סוויטה משלה, לבוא עם בעלה והילד. כל
הבית פרקט. קמין עצים. פטיו מרכזי
שהוא לב הבית. כשתיכנסי תרבישי ישר

מנקודות שונות בבית".
ובבית שלך?

נילי: "בית בן עשר שנים, שנבנה כשחזרנו
לארץ והבנות כבר לא גרו איתנו. 300 מ"ר
עם שלושה חדרי שינה, כשלכל בת יש
סוויטה משלה, לבוא עם בעלה והילד. כל
הבית פרקט. קמין עצים. פטיו מרכזי
שהוא לב הבית. כשתיכנסי תרבישי ישר

משתלב. ואני גם רצימי בריכה בתיאור
לא".

בהיב: "לא יכולתי! יש לנו מכונית משותפת
שאיבד נכד בבדיחה. גם ככה הבית
נבנה עם כאב, אובדן בן משפחה קרוב
מול מציאות יומיומית שמחייבת
להמשיך, לצמצם את נוכחות השכול.
שתיקה, שלוש חודרי שינה, כשלכל בת יש
סוויטה משלה, לבוא עם בעלה והילד. כל
הבית פרקט. קמין עצים. פטיו מרכזי
שהוא לב הבית. כשתיכנסי תרבישי ישר

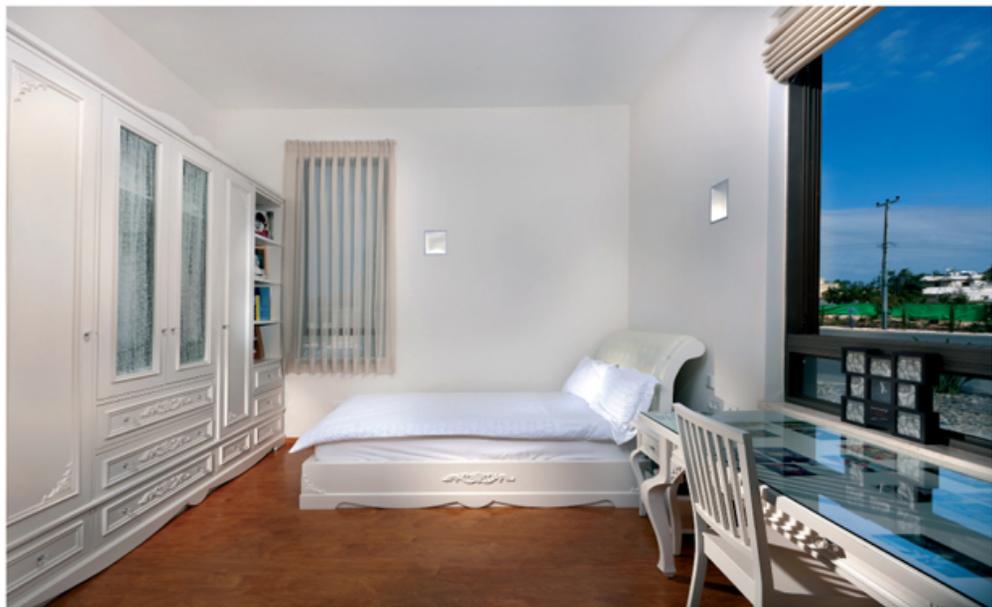

נילי: "אני מתחילה מלמוד. להכיר
אותם, את חייהם, מה יגרום להם
להרביש בבית. בבתי שאני מתכננת
יש משהו ממני, אך כל בית שונה
לחלוטין מהאחר. החוכמה היא לתמוך
משהו שמתאים למי שעומד לנגד עיני,
עם הידע, הכלים התכנוניים, הניסיון,
יחד אנחנו יולדים את הילד הזה".

**ומה זה המשורר ממך שיש בביתך
שלך?**

נילי: "המרחבים, הכל פתוח, ללא
חללים קטנים וסגורים, החלונות
הגדולים, הסקיילייטים, החוץ הנכנס
כנימה, זוויות הראייה הפתוחות

no.
42

Ladies First

Architect: Nili Omry

"לטייל בעולם, לצאת לטרקים ארוכים, קמפינג, בפרו וכוליביה, לטפס על מאצ'ו פיצ'ו, ללון באוהלים בשטח, לטפס על ההימלאיה, ועוד מעט וייטנאם וקמבודיה"

אחר מעגלי חייהן של נשים שלא שמות לעצמן ולסיבתן נבול, עם תשוקה לידע, נילוי ובדילה, עם יכולת להניח לעבר ולנוע הלאה. עם יכולת לא לתת למחד מקום, לא לאפשר לו לעצור אותן מלהיות, מלמשש עצמן ולמתוח נבולות ולפרוץ, ככל שלבן יחפץ.

נוח וטוב להיות בו, תרטיבי בית".
ובארה"ב, איך עזבת את מנהטן?
"לגור במנהטן, נילי מתרשנת, יזה דבר אחר לגמרי, דינמיקה שונה. מדהים. חמש שנים חייתי שם, בית בפרברים, משרד בין השלישית ללקסינגטון, לקוחות ישראלים שחיים שם הרבה שנים, אמריקנים, סינים, מכל תפוצות העולם, לכל אחד הסבנון שלו, ואני לומדת איך להגשים לאנשים את הפנטזיות שלהם".

מה עשתה לך המוביליות הזו?
"המוביליות גרמה לי להיות פתוחה וטולרנטית יותר לשונה. לא לפחד ולהירגע מהבדלי תרבות, צבע ונוע. לא לקחת דברים כמוכנים מאליהם.
אין את השאלה, איך אפשר אחרת?
בית בת תרטיס? בל עץ? וגם לחיות את החיים, לטייל בעולם, לצאת לטרקים ארוכים, קמפינג, בפרו וכוליביה, לטפס על מאצ'ו פיצ'ו, ללון באוהלים בשטח, לטפס על ההימלאיה, ועוד מעט וייטנאם וקמבודיה".

יש מצב לטייבו נוסף?
"נראה לי שכן, אני בשלה לטייבו שלישי, מוכנה שוב".
הערב מתחיל לרדת על השדות שמסול, קרירות מזרחית ונורמת לנו להתעטף חזרה במעיל ובסריג. מפשש ההתחיל בבית והמשיך בהתחקות

